

שימוש בתוויות סימון מזון אדומות וירוקות בחזית האריזה- תמונת מצב שנתיים לאחר כניסת התקנות החדשות לתוקף

מיכל ברומברג^{1,2}, דבורה פרנקנטל¹, ליטל קיין-בוקר^{1,3}, ניבה בסודו-מנור⁴, שיר בן יעיש¹
¹המרכז הלאומי לבקרת מחלות, משרד הבריאות; ²בי"ס לבריאות הציבור, אוני' תל אביב; ³בי"ס לבריאות
הציבור, אוני' חיפה; ⁴המחלקה לחינוך וקידום בריאות, משרד הבריאות

קשרים בין אי-שיפור בריכישת מוצרים עם תוויות סימון
מזון אדומות וירוקות לבין מאפיינים דמוגרפיים וקליניים,
הרגלי בריאות ותזונה

משתנה	תוויות אדומות	תוויות ירוקה
	OR (95%CI)	
גיל (רציף)	1.00	0.99
	(0.99-1.01)	(0.98-0.998)
מין (זכר / נקבה)	1.06	1.33
	(0.88-1.29)	(1.08-1.63)
השכלה (≤ 12 / > 12 שנות לימוד)	1.13	0.96
	(0.92-1.39)	(0.77-1.20)
מגורים עם בן זוג (לא / כן)	1.27	1.58
	(1.02-1.58)	(1.23-2.02)
לאום	1.55	1.71
	(1.24-1.94)	(1.35-2.17)
(יהודי / ערבי)	0.998	1.01
מדד מסת גוף, BMI (רציף)	(0.98-1.02)	(0.99-1.04)
עישון בהווה	1.42	1.03
(כן / לא)	(1.12-1.80)	(0.79-1.34)
ביצוע פעילות גופנית (לא / כן)	1.47	1.38
	(1.21-1.79)	(1.12-1.71)
תחלואה כרונית (לא / כן)	1.53	1.21
	(1.24-1.90)	(0.97-1.52)
צריכת < 2 מנות ירק ביום (כן / לא)	1.31	1.09
	(1.09-1.58)	(0.90-1.33)
צריכת < 3 מנות פרי ביום (כן / לא)	1.26	1.15
	(0.98-1.63)	(0.89-1.49)
שתייה של ≥ 1 כוסות משקה ממותק בסוכר ביום (כן / לא)	1.27	1.49
	(0.97-1.65)	(1.09-2.03)
צריכת < 3 מנות קטניות בשבוע (כן / לא)	1.29	1.33
	(1.07-1.56)	(1.09-1.63)
הזמנת מזון מהיר ≥ 1 בשבוע (כן / לא)	1.31	1.13
	(1.07-1.60)	(0.91-1.41)

רקע: בינואר 2020, נכנסו לתוקף תקנות המחייבות תוויות
אדומה בחזית האריזה של מוצרי מזון עם רמות גבוהות של
נתרן, סוכר ושומנים רוויים.

במקביל, יושמה המלצה להוסיף תוויות ירוקה על גבי
מוצרים התואמים את ההמלצות התזונתיות הלאומיות.

מטרות:

- לאפיין שינויים בהרגלי רכישת מוצרי מזון בעקבות
הוספת התוויות החדשות בחזית האריזה.
- לבחון את הקשרים בינם לבין מאפיינים דמוגרפיים
וקליניים, הרגלי בריאות ותזונה.

שיטות המחקר:

- סקר חתך טלפוני לאומי בקרב מדגם מייצג של אזרחים
בני $+21$, שנערך על ידי משרד הבריאות בין ספטמבר
2022 לספטמבר 2023.
- השאלון כלל שאלות סוציו-דמוגרפיות, שאלות על משקל
וגובה, קיום תחלואה כרונית, הרגלי בריאות ותזונה,
ושאלות לגבי שינוי הרגלי רכישת מזון, בעקבות הסימון
האדום והירוק.
- מודלים של רגרסיה לוגיסטית רב-משתנית שימשו לבחון
את הקשרים בין שינוי בהרגלי רכישת מוצרי מזון (בדגש
על אי-שיפור) לבין מאפיינים דמוגרפיים וקליניים, הרגלי
בריאות ותזונה.

ממצאים:

- בסקר השתתפו 2,456 איש. מתוכם:
- 53.6% דיווחו שבעקבות הסימון האדום הם רוכשים היום
פחות מוצרים עם תוויות אדומה.
- 29.9% דיווחו שבעקבות הסימון הירוק הם רוכשים היום
יותר מוצרים עם תוויות ירוקה.

מסקנות והמלצות: נמצא קשר ישר בין אי-שיפור בהרגלי צריכת מזון לאחר הכנסת התוויות החדשות באדום ובירוק לבין
הרגלי בריאות ותזונה שאינם מומלצים. נדרש המשך פיתוח ויישום תוכניות לאומיות כוללניות לעידוד אורח חיים בריא
על מרכיביו השונים, בדגש על אוכלוסיות עם היענות נמוכה להמלצות.

